

IMPLEMENTAREA TERMENILOR MEDICALI LA ORELE PRACTICE DE LIMBA FRANCEZĂ

Victoria Voloșciuc, Natalia Costiuc, Raisa Scutelnic
Catedra Limbi Moderne USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Implementing the medical terms at the practical lessons of French

The problem of the medical language has always been essential in medicine since ancient times. For the students from the department of medicine the medical terminology represents a way of enriching their vocabulary during the lessons of foreign language. The students will get the possibility to develop an entirely new vocabulary during their studies at university. This will enable them to analyse, understand and express themselves accurately in French.

During the lessons they will develop appropriate skills of work and individual thinking, as well as the skills of oral and written communication.

The lessons will stimulate students' imagination and creativity. The students will acquire a new active potential which will lead to the improvement of a new scientific language.

Rezumat

Problema limbajului medical a ocupat dintotdeauna un loc esențial în medicină încă de pe vremurile din antichitate. Pentru studenții în medicină, terminologia medicală constituie o modalitate de îmbogățire a vocabularului la orele de limbă străină. Viitorii studenți vor obține pe parcursul studiilor superioare posibilitatea să-și dezvolte un vocabular cu totul nou, posibilitatea de a analiza, a înțelege și a se exprima corect în limba franceză.

Pe parcursul orelor ei își vor dezvolta deprinderi corecte de lucru și de gândire individuală, abilitatea de comunicare orală și scrisă, imaginația, creativitatea și vor deveni un potențial activ în ameliorarea unei limbaj nou științific.

Obiective

A studia modalitățile de îmbogățire a vocabularului medical francez.

A îndruma profesorul să cunoască mai bine potențialul intelectual al studenților.

A implica studenții în autoevaluare și a le dezvolta deprinderi de comunicare orală și scrisă.

Buna stăpânire a unei limbi străine, aptitudinea de a comunica liber depind în mare măsură de arsenalul formelor de limbă achiziționate: cuvinte, structuri, expresii, locuțiuni ... Formarea gustului pentru lectură, deprinderea de a lucra cu manualul, instrument de informare și documentare, descoperirea aptitudinilor de creație ale studenților și cultivarea acestora se pot realiza într-o instituție de învățământ superior, o sală de curs, școli și licee ... Deaceia, pentru a-și realiza obiectivele complexe, profesorul trebuie să recurgă la o serie de activități desfășurate în cadrul orelor, prin caracterul lor liber, deschis și să stimuleze creativitatea studenților, cultivându-le astfel interesele și înclinațiile pentru limbă. Nu se poate declara așa, pur și simplu, că un cursant (student) ce studiază o limbă străină este apt de a comunica.

Cu atât mai mult când e vorba de a comunica într-un mediu în care este nevoie de anumite abilități și competențe lingvistice profesionale. Pentru a afirma acest lucru important trebuie să studiem (cercetăm) și funcțiile pe care studentul în cauză este capabil să le exprime în limba străină. Este necesar să le amintim studenților noștri, că nu e suficient că ei să vorbească limba franceză, principalul e ca ei să fie apti să îndeplinească obligațiunile profesionale și sociale într-un mediu francofon. În procesul de studiu se va privilegia și se vor promova la maxim atât competențele de limba generale cât și cele profesionale, iar cât privește activitățile de limbă, se vor privilegia în măsura posibilităților vorbirea, scrisul, audiția și audiovizualul. În plus vom mai apela la așa activități ca: citirea, traducerea contextuală, povestirea, achiziționarea competențelor generale la orele de limbă. Știm cu toții, că o limbă străină se învață pe toată viața și că studierea ei nu are drept scop o stăpânire perfectă, esențialul este aptitudinea de a comunica, a înțelege limba și de a se face înțeles, exact ceea ce le lipsește studenților noștri. Principalul scop în

predarea unei limbi străine constă în a ajuta studentii să comunice eficient. O greșeală lexicală sau gramaticală este desigur un minus (neajuns), dar în majoritatea cazurilor putem fi înțeleși și mesajul este receptat corect. La fel stau lucrurile și atunci când nu cunoaștem cuvântul exact de care avem nevoie, iar situația este jenantă atât pentru noi, cât și pentru persoana cu care dialogăm.

Așa dar, studiind strategia studierii limbii străine, aspectul comunicativ, care presupune în primul rând un vocabular bogat și variat, aducem câteva exemple la implementarea terminologiei medicale la orele de limbă franceză, și anume de activitățile practicate în acest scop: vorbire, lectură, traducere, audiere, interpretare, scris și citit. Toate aceste activități vor fi expuse unor grade de specialitate, care să fie binevenite în ajutorarea studenților și de a achiziționa un anumit număr de funcții ale limbii pe care trebuie să le stăpânească studentul nostru și care constau în niște liste concrete de termeni specifici, structuri, expresii ideomatice ... Iar să înveți un vocabular nou nu e chiar atât de simplu cum e cazul studenților noștri. Studentul de la medicină va avea nevoie de noi activități lexicale pentru a se exprima sau a scrie, iar lucrul cu documentele autentice (texte de specialitate, reviste medicale și presa medicală) include un număr colosal de unități noi (termeni medicali pur științifici a căror utilizare vizează un viitor foarte apropiat). Pentru aceasta profesorul va avea obligațiunea și rolul de a trece în revistă cuvintele-cheie, să explice sensul cuvântului nou (termen medical) cu ajutorul sinonimelor, antonimelor, omonimelor, expresii, iar sensul cuvântului să fie folosit în mici contexte sau fraze. Folosirea dicționarului bilingv este binevenit pentru activitatea lor independentă, iar vocabularul să fie asimilat de ei în timpul activității didactice cum ar fi comunicarea și lectura. Pentru comunicare, studentul trebuie să aibă pregătit mai multe variante. Calea principală pentru a ajunge la această deprindere este discuția permanentă, în cea mai mare parte nepregătită din timp. Studentul trebuie să atingă următoarele performanțe: să fie capabil de a comunica și de a discuta fără dificultate în limba străină pe diferite subiecte profesionale, să extragă o informație succintă din textul studiat, să facă în scris sau oral, sau cu dicționarul, rezumatul unui text de specialitate. Profesorul, la rândul lui, trebuie să-și aleagă un mod individual de predare a temei, să orienteze studentul spre conștientizarea performanțelor și rezultatelor sale, să-și fixeze strategia lui didactică și obiectivele de învățare.

De exemplu, după ce s-a studiat tema „Antibiotiques” cu o listă importantă de termeni medicali pur științifici, în scopul fixării terminologiei medicale studiate și evaluării calificative a cunoștințelor la tema dată, avem rezervate așa zisele „Textes de spécialité”, care țin de tematica de program „Aspirine – un médicament tous – terrains”, are scopul de a stăpâni funcțiile de limbă.

- dire les domaines d'utilisation;
- dire la posologie (dosage, modalité d'administration, mode d'emploi);
- parler du parcours de l'aspirine; de l'histoire de l'aspirine – enfant du saule ...

Se va analiza mai apoi și sinonimul cuvântului respectiv „médicament universel, „tous-terrains”, „panacée”, „médicament polyvalent”, „placebo”. Apar noi cazuri de omitere în pronunțarea unor consoane „asthme”, „condamner”, „baptiser”, „compter”, alte cuvinte: „capillaire”, „fibriller”, „bacille”, „virus”, „ischémie”, „prurit de la peau”, „tendon d'Achille”, „schizophrenie”. Un alt text de specialitate poate servi „N'abusez pas de l'alcool”. Noțiunea generală de „nuire la santé”, se completează cu „compromettre la santé”, „tarir les forces de l'intelligence”, „anéantir la volonté”, „la raison succombée”, „le sens moral est perverti”. Pentru a fixa acești termeni, dar și pentru a obține noi funcții lingvistice recurgem la niște strategii discursive (activități, operații intermediare), „persuader vos pts sur la nocivité de l'alcool”, „tenez un discours sur le thème „L'alcoolisme, maladie héréditaire?”.

Un rol aparte aici îi revine lucrului cu dicționarul, atunci când nu cunoaștem înțelesul unui cuvânt. E important de verificat când și cum poate fi utilizat, în ce cazuri, ce sens mai poate avea cuvântul dat. Învățarea cuvintelor prin acumulare/asimilare e doar primul pas spre îmbogățirea vocabularului, scopul final fiind folosirea lor corectă în context. Elementul audierii și audio-vizualului are o importanță incontestabilă în implementarea calitativă a termenilor limbii

studiate. Acesta este unul din cele mai grele examene la care sunt supuși studenți neobișnuiți și neinițiați cu noul aspect de studiere a limbii franceze. Pentru a ușura competența e necesar să ținem cont de factorii care afectează dificultatea.

- cunoașterea bună a studenților;
- viteza elocuțiunii;
- accentul și claritatea articulației;
- nivelul inteligenței și potențialul creativității;
- dezvoltarea deprinderilor de comunicare orală și scrisă;
- dificultățile studenților în activitatea de învățare.

Traducerea textelor medicale au și ele rolul lor „l'intimité des tissus” (la profondeur); „le médecin se tient au chevet du malade”, „le danger que courrait le patient”, „être opéré à chaud – en pleine crise”, „materner le malade – le soigner”, „en envisager une hospitalisation” ...

Competențele lingvistice, adică crearea actelor de comunicare ce țin cont de lexic, fonetică, gramatică, expresii ideomatische, lectură, pronunție, actualizarea competențelor lingvistice prin dexterități de comunicare orală și scrisă, formarea aptitudinilor de decodare a unui document autentic; - competențele descursive sau comunicative, - include aplicarea cunoștințelor și a deprinderilor, aptitudinea de a comunica, act verbal situativ într-un context anumit, activități în baza lexicului tematic sau a unui document studiat, alte funcții legate de limbă sunt principalele direcții asupra cărora se pune accentul. Implementarea termenilor medicali e eficientă atunci când se va ține cont de o altă fațetă a competențelor comunicative – și anume competențele socio-culturale. Literatura franceză ne furnizează un material bogat din care putem selecta fragmente ce au tangente cu specificul specialității de medic, „Les hommes en blanc”, „Journal d'une femme en blanc” (A. Soubiran), „Le malade imaginaire” de Molière, „Médecin de campagne” de Balzac, „Vive l'hôpital” de Monique Brossard le Grand, texte ce vizează deontologia medicală „Perceptele lui Hippocrate”, textul de audiție „Le médecin vous met en garde contre certains comportements excessifs”, filme video aduse de la Alliance Française „Sage-femme, une passion”, „Capture d'un caillot”, „Hémoculture”, „Bloc III, quartier de haute sécurité”, „Vivre prématuré à l'hôpital d'Antoine Béclère”. Toate aceste filme servesc ca supliment la manualele noastre de limbă franceză anul II și I autorii cărora sunt L. Ababii-Lupu, N. Cunițchi, G. Bejenaru.

Predarea și explicarea gramaticii merită și ea o bună pregătire și trebuie să fie atractivă. Alegerea exercițiilor gramaticale trebuie să fie bine gândite și selectate. Deaceia la orele de limbă franceză se vor sugera activități cu element distractiv, de joc sau de competiție, fișe cu exerciții gramaticale, teste, exerciții libere sau dirijate, exerciții euristice (sub formă de dialoguri), exerciții ludice, de transformări gramaticale.

Trecerea la un nivel mai superior al competențelor comunicative presupune o cunoaștere globală a structurii lor gramaticale. Alegerea regulilor de gramatică depinde de necesitățile de comunicare „faire (mettre, poser, établir) le diagnostic, une maladie virale, parasitaire, métabolique, cancéreuse, de civilisation. Racontez le texte: „Dormir sans médicaments”, „Squelette”, rezumate pe baza cuvintelor-cheie, utilizarea modului subjonctif sub formă de dialoguri, imperativul cu sfaturi adresate pacienților.

După învățarea concordanței și propoziției condiționale se propune studenților exerciții creative, pornind de la întrebarea „Qu'est – ce que vous feriez si vous aviez une baguette magique?”. Variante de răspuns:

- Si j'avais une baguette magique je guérirais tous les malades de cancer ...
- Si j'étais médecin je ...
- Si la lune voyait elle ...

Să comenteze o frază:

- S'il fallait tenir compte des services rendus à la science, la grenouille occuperait la première place.

Studentii sunt confrunțați cu situația improbabilă, trebuind să prevadă toate consecințele posibile. Ei pot fi întrebați ce s-ar întâmpla, dacă ei ar înțelege limba păsărilor, dacă ar fi mereu noapte, dacă el ar fi invizibil, ce s-ar fi întâmplat, dacă Napoléon ar fi fost învins, dacă Maria Stuart ar fi devenit regina Angliei și a m.d.

O modalitate eficientă de lucru este formarea sinonimelor, antonimelor, omonimelor. Studentilor li se cere să spună sau să scrie câte mai multe cuvinte care au aproape același înțeles cu cuvântul dat „soigner”, „traiter”, „guérir”, să explice omonimele „sain”, „saint”, „sein”, „sang”, „cent”, „sans”. Ei știu ce sinonime pot avea cuvintele „médecin”, „opération”, „malade”, „affection”, verbele „découvrir”, „établir”, „subir une opération”; omonimele „foie”, „chair”, „coeur”, „dent”, antonimele „fortifier”, „tuer”; jocul cu terminarea unei fraze (propoziții).

- Anatomie est la reine de toutes les disciplines; - est le flambeau du docteur; - est la science du médecin;

Un alt exemplu: - Le coeur de l'homme est un diamant qui remplace tous les carats du monde; - est sans rides; - est un organe creux, musculaire, autonome. Studentul purcede la niște exerciții de însușire a cunoștințelor, de dezvoltare a priceperilor (semantice, frazeologice, sintactice), de dezvoltare a deprinderilor (exerciții comunicative) și aici ne referim la expresiile din medicină cu echivalentele lor „être dur au mal = être résistant à la maladie”, „prendre de l'emboîpoint – grossir, avoir quelques kilos en plus”, „contracter une maladie – attraper une maladie”, „une affection terminale (en phase terminale) – un cancer métastase”.

La orele la limba franceză se vor studia și temele de civilizație cu tendința spre medicină.

De exp.: „Le prix Nobel de MSF (Médecins sans frontières)”, „Symbole du serpent en Médecine”, „Emblèmes officiels de la médecine”, „Relation: médecin – malade”.

Crearea situațiilor – probleme.

Contraziceri.

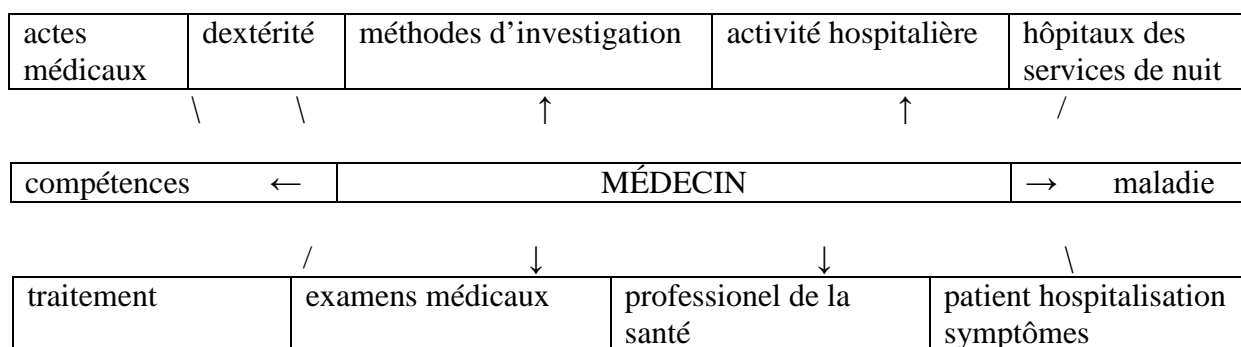
Scrisori adresate medicilor de către pacienți:

Utilizări neobișnuite:

Li se propune studentilor să crie câte mai multe utilizări neobișnuite ale unor substantive sau nume de învățați.

L. Pasteur, savant célèbre, illustre, fameux, éminent, fondateur de la microbiologie, chimiste.

Un alt exemplu:

Apoi studenții sunt rugați să facă conceptul (definiția) unei propoziții cu aceste cuvinte.

Le médecin est un professionnel de la santé qui travaille à l'hôpital, qui prévient la maladie et traite le(s) pt(s), pratique des examens médicaux et des méthodes d'investigation et fait des services de nuit...

Urmează mai apoi o listă uzuală de verbe ce pot caracteriza activitatea medicală a doctorului. Chiar dacă studenții folosesc dicționarul, instrument indispensabil al lor, aceasta din urmă le educă gândirea divergentă. Această modalitate de lucru poate fi utilizată la orice lecție, pornind de la cuvinte simple „oeil”, „grossesse”, „coeur”, „muscle”.

Concluzii

Principalul scop în predarea / învățarea unei limbi străine constă în a ajuta studenții să comunice eficient. În selectarea activității sale cotidiene pentru orele de limbă profesorul va utiliza două criterii de bază:

1. Propriile sale preferințe (nici o activitate nu se va desfășura la nivel, dacă profesorului nu-i place);
2. Preferințele studenților, care depind de particularitățile de vârstă, de competențele de limba, interese, invenție (inventivitate), dexteritate și gradul de implicare.

Orice profesor trebuie să fie preocupat de activitatea sa și de succesele studenților săi, propunând noi metode de abordare a procesului de învățămînt. Fiecare apel la imaginație determină o implicare activă în desfășurarea orelor și va contribui la o asimilare temeinică a cunoștințelor predate.

Bibliografie

1. D. Girard. Comment enseigner le FLE. Paris, 1999.
2. Tendințe actuale în predare limbilor moderne. București, 1980.
3. Le plaisir d'apprendre. Info @ caviham. com. fr. 2006.
4. Le français dans le monde. Francophonies du Sud. N. 3, 2005.
5. Larousse Médical. Paris, 1986.
6. Encyclopédie médicale pratique. Paris, 1975.
7. Express 30/4, 2002, p. 30.
8. Femme Actuelle, 1999, p. 69.
9. Santé magazine, 2005, p. 75.

TIPURILE DE ACTIVITĂȚI UTILE ȘI INTERESANTE, FOLOSITE ȘI IMPLIMENTATE ÎN PROCESUL DE STUDIU

Natalia Doronin

Catedra Limbi Moderne USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Types of useful and interesting activities applied in the process of study

Studying a foreign language implies the formation of writing and speaking skills, as well as obtaining some performances that will help the student read and speak. From the theoretical point of view, learning is based on two aspects: linguistic and methodological. The linguistic aspect covers the lexical and grammatical material with interesting, scientific, informative problematic aspects. The methodological aspect refers to: organization of the selected material, determination of the text consequence, exercises, tests use, verification of the abilities and of the linguistic skills.

Rezumat

Studierea unei limbi străine implică formarea competenței de comunicare orală și scrisă, precum și obținerea unor performanțe care să-i permită studentului să citească literatură în limba străină, să comunice. Din punct de vedere teoretic, învățarea limbajului de specialitate vizează două aspecte: lingvistic și metodic. Aspectul lingvistic cuprinde materialul lexical și cel gramatical, selectarea textelor cu conținut științific, cu caracter comunicativ, informativ, problematic, interactiv. Aspectul metodic se referă la organizarea materialului selectat, determinarea succesiunii textelor, la verificarea abilităților și deprinderilor lingvistice.

Selectarea materialului pentru orele practice are următoarele obiective: însușirea practică a limbajului uzual, priceperea de a conversa pe teme vizînd aspecte de viață cotidiană, însușirea terminologiei medicale, formarea deprinderii, de a citi literatura de specialitate, de a selecta din